Dr. Hans Prinzhorn ve Şizofreninin Sanata Yansıması
Dr. Hans Prinzhorn and Reflection of Schizophrenia to Art

Serap YILMAZ[1], Sezer ERER KAFA[2]

[1]Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa

[2] Yrd. Doç. Dr. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, Bursa

e-mail: serapyilmaz1909@gmail.com

sezer@uludag.edu.tr

Özet

Tıbbın var olduğu zamandan beri insanlar hastalıkları için çare düşünmüş ve bu hastalıklar için çeşitli tedavi yöntemleri üretmiştir. Zaman içinde mistik tedaviden maddi tedaviye evrilen bu yöntemler arasında sanatın tedavide kullanılması da bulunmaktadır. Öncelikli olarak psikiyatri alanında başlayan sanat ile tedavi, süreç içinde daha yaygın bir kullanım alanına sahip olmuştur. Alman psikiyatrist ve sanat tarihçisi Dr. Hans Prinzhorn (1886-1933) sanat ile tedavinin öncüsü olarak kabul edilmektedir. Dr. Prinzhorn, sanat ile tedaviyi özellikle şizofren hastalar üzerinde uygulamıştır. Dr. Prinzhorn, Heidelberg Üniversitesi psikiyatri kliniğinde yatmakta olan ve çoğunluğunun hiç resim eğitimi almamış olduğu şizofren hastalarının resimlerinden oluşan bir koleksiyon hazırlamış ve 1922 yılında yayımlanan "Ruh Hastalarının Resimleri-Artistry of the Mentally Ill" ismini verdiği kitabın da temelini oluşturmuştur. Bu koleksiyonda yer alan hastaların resimleri modern sanatçıların resimlerine çok benzetilmişse de hastaların modern sanatçılar ile alakası bulunmamaktadır.

Bu bildiride Dr. Hans Prinzhorn'un hazırlamış olduğu kitap özelinde şizofren hastaların, hastalıkları çerçevesinde geçirmiş oldukları ataklar ve atakların olmadığı anlardaki ruh hallerinin resimlere yansımasını ortaya koymak ve sanatın kişilerin ruhsal durumunu yansıtmada önemli bir yere sahip olduğunu vurgulamak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, Tıp ve Sanat, Sanat ile Tedavi, Dr. Hans Prinzhorn

Summary

Since the time medicine has existed, people have tried to find a remedy for their diseases and have found various treatment methods for these diseases. Art therapy is among these methods that evolve over time. Art therapy, which has first started in the field of psychiatry, has begun a widespread use within the process. German psychiatrist and art historian Dr. Hans Prinzhorn (1886-1933) is regarded as the pioneer of art therapy. Dr. Prinzhorn has administered art therapy especially on schizophrenic patients. Within his studies, Dr. Prinzhorn has created a collection of paintings of schizophrenic patients hospitalized in the psychiatric clinic of the University of Heidelberg, whom had never received any art education and these paintings have formed the basis for the book "Artistry of the Mentally Ill" which was published in 1922. Although the paintings of patients in this collection have been likened to modern artists, patients were not related to any of the modern artists.

It is aimed to reveal the reflection of the moods of the schizophrenic patients during the episodes they have had in the context of the diseases and the moods in the moments without episodes to paintings within the frame of Dr. Prinzhorn's book and to emphasize that art has an important place in reflecting people's mental state.

Key Words: Schizophrenia, Art and Medicine, Art Therapy, Dr. Hans Prinzhorn

Prof. Dr. Seyfettin ULUDAĞ Anısına / In Memory of Prof. Dr. Seyfettin ULUDAĞ

TIP ETİĞİ, TIP HUKUKU VE TIP TARİHİ DERNEĞİNİN
2. ULUSLARARASI TÜRK TIP TARİHİ KONGRESİ
2nd INTERNATIONAL CONGRESS ON THE TURKISH HISTORY OF MEDICINE

25-29 Ekim 2018 – 25-29 October, 2018

(Resim: "Millet İçin Memleket ve Örnek Olarak Numune Hastaneleri
(N.Sarı-Ü.E.Kurt) Atatürk Dönemi (1920-1938) Sağlık Tarihi Kong.
(İzmir, 6-9 Kasım 2007) Bildirileri (Ed.M.Mutluer, E.Akçiçek) Ege Üniv. Ed. Fak. No.156 s.1-72, İzmir 2009)

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü
Afyon Kocatepe University, Faculty of Science and Literature, Department of Archeology
Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı
Afyonkarahisar University of Health Sciences, Medical School, Department of Medical History and Ethics
Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği
Society for Medical Ethics, Law and History

Yer-Place: Afyonkarahisar Polis Moral Eğitim Merkezi

AFYONKARAHİSAR– TÜRKİYE

Program ve Özetler - Programme and Abstracts

EDİTÖRLER VE YAYINA HAZIRLAYANLAR

Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR
Prof. Dr. Kadircan KESKİNBORA
Prof. Dr. Öztan USMANBAŞ

İÇİNDEKİLER-CONTENTS

PROGRAM / PROGRAMME 14
KONGRE ÖZETLERİ / ABSTRACTS 34
POSTER ÖZETLER / POSTER ABSTRACTS 188
DİZİN 199

Değerli Katılımcılar

2. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi, Tıp Etiği, Tıp Hukuku ve Tıp Tarihi Derneği, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı tarafından Afyonkarahisar'da 25-29 Ekim 2018 de düzenlenecektir. Kongre Afyon Polis Moral Eğitim Merkezinde 25 Ekim 2018 de başlayacaktır. Afyonkarahisar, kaplıcalara ve tarihi eserlere sahiptir. Derneğin **Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongreleri** bundan sonra da her iki yılda bir tekrarlanacaktır.

Türk Tıp Tarihi'ni çeşitli konularıyla incelemek ve tartışmak, bu kongrenin başlıca amacıdır. Bu bağlamda değerli bildiriler sunacak olan meslektaşlarımızın Türk Tıp Tarihini derinliğine inceleyecek olan araştırmalarını tartışarak yararlı sonuçlar elde edileceğini umuyoruz.

5 gün sürecek olan bu kongreyi **Uluslararası İslam Tıp Tarihi Derneği (ISHIM)** desteklemektedir.

Bu vesile ile Sayın **Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü, Prof. Dr. Mustafa Solak'a,** Sayın **Afyon Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı, Prof. Dr. Adem Aslan'a,** ve Sayın **Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ahmet Yaramış'a** teşekkürlerimizi sunarız.

Ünlü Türk şehri Afyonkarahisar'daki kongrede 5 gün sizlerle birlikte olmaktan kıvanç duyacağımızı bildirir, saygılar sunarız.

Kongre Eş-Başkanları

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Dr.Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son
Dr.Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt

Dear Participants

The Second International Congress on the Turkish History of Medicine is going to be held in Afyonkarahisar,Türkiye between October 25th and October 29 th, 2018 by **Society for Medical Ethics, Law and History and Afyon Kocatepe University, Faculty of Science and Literature, Archeology and Afyonkarahisar University of Health Sciences, Medical School, Medical History and Ethics Departments.** Congress will begin in Afyon, Polis Moral Eğitim Merkezi during 25 October, 2018. Afyonkarahisar has historical buildings and hot springs. We are looking forward to wellcoming our colleagues from both Turkey and abroad to participate in **the 2d International Congress on the Turkish History of Medicine**, From now on, the international meetings on the **Turkish History of Medicine** are going to be held once in two years.

The main goal of the congress is to study and discuss **Turkish Medical History** considering several topics. We hope to get the desired results discussing the papers and studies of our colleagues analyzing **Turkish History of Medicine** in depth. **International Society for the History of Islamic Medicine (ISHIM)** supports this congress.

We thank to Rector **Prof. Dr. Mustafa Solak, Deans Prof. Dr. Adem Aslan and Prof. Dr. Adem Yaramış.**

We will be proud of being with you five days in the congress in Afyonkarahisar, a famous Turkish city.

With best regards,

Congress Co-Presidents

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Dr. Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son
Dr. Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt

KONGRE ONURSAL EŞ-BAŞKANLARI
CONGRESS HONORARY CO-CHAIRMEN

Prof. Dr. Mustafa Solak (Rektör-Rector)
Prof. Dr. Gönül Cantay
Prof. Dr. Esin Kahya
Prof. Dr. Nil Sarı

KONGRE EŞ-BAŞKANLARI
CONGRESS CO-CHAİRMEN

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Dr.Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son
Dr.Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt

DÜZENLEME KURULU BAŞKANLARI
PRESIDENTS OF ORGANIZING COMMITTEE

Dr. Öğretim Üyesi Ümit Emrah Kurt, Dr. Öğretim Üyesi Nazan Erenoğlu Son

DÜZENLEME KURULU-ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Ayşegül Demirhan Erdemir
Prof. Dr. Kadircan Keskinbora
Prof. Dr. Öztan Usmanbaş
Doç. Dr. Elif Atıcı
Dr. Öğretim Üyesi Selim Pullu
Dr. Öğretim Üyesi Sezer Erer
İhsan Kırgız
Uz. Tuğba Gençer